

Building a better
working world

Dataförordningen

Från skyldigheter till möjligheter: lärdomar från fältet

EU:s dataförordning är här för att stanna och förändrar hur företag hanterar och delar data. Vårt arbete med olika företag och branscher har visat att förberedelser tar tid och kräver omfattande samarbete men kan även bjuda på överraskande affärsmöjligheter. Här är en sammanfattning av viktiga allmänna lärdomar och tips som EY samlat på sig och som kan hjälpa företag att lyckas i den nya dataekonomin.

Vad innebär dataförordningen och varför är den viktig?

EU:s dataförordning ((EU) 2023/2854) är en viktig del av EU:s digitala strategi och började tillämpas 12.9.2025. Målet är att skapa en rättvis och innovativ dataekonomi där värdet av data fördelas mer jämlikt. För företagen innebär det både nya skyldigheter och möjligheter.

Förordningen kompletterar befintlig lagstiftning, t.ex. dataskyddsförordningen, men är specifikt inriktad **på data som genereras av uppkopplade produkter och tillhörande tjänster** samt dataförmedlingstjänster såsom molnplattformar. Den ger användare – både privatpersoner och företag – rätt att få tillgång till data som genereras av uppkopplade enheter och dela dem med tredje part på rättvisa villkor. För företag innebär det krav på transparens, portabilitet och uppdatering av avtal.

Viktiga lärdomar från vårt praktiska arbete

1. Börja tidigt – arbetet tar mer tid än du tror

Många företag underskattar omfattningen av förberedelserna. Det räcker inte med att bara gå igenom lagtexten, utan implementeringen kräver noggrann dokumentation, utvärderingen av befintliga processer och tekniska lösningar. Under kartläggningsfasen behöver alla dataflöden identifieras, vilket kan avslöja komplexa länkar mellan olika system. Dessutom kan uppdatering av avtal kräva förhandlingar med avtalsparter, vilket tar tid. Företag som börjar i tid undviker misstag som orsakas av brådska och kan planera förändringarna på ett kontrollerat sätt.

2. Fler produkter omfattas av förordningen än man tror

En typisk överraskning är att dataförordningen gäller för ett mycket bredare spektrum av produkter och tjänster än vad som man typiskt antar. IoT-enheter är uppenbara exempel, men härtill hörande underhålls-, analys- och programvarutjänster kan också falla inom förordningens tillämpningsområde. Det innebär att ett företag måste se över hela sitt ekosystem – inte bara enskilda produkter. Det är viktigt att förstå vilka uppgifter varje produkt samlar in och om den kan lämna ut uppgifter till användaren. Om uppgifterna inte kan delas tekniskt kan det hända att produkten inte omfattas av dataförordningen, men detta måste utredas från fall till fall.

3. Missuppfattningar om användningen av data

Många företag utgår från att om de inte själva använder sig av de insamlade data så kommer företaget inte att omfattas av dataförordningen. Tillämpningen av dataförordningen är dock inte beroende av om data används, utan av om de genereras. Om produkten genererar data kan användaren ha rätt att få tillgång till data. Detta kan ha en betydande inverkan på avtal och tekniska lösningar, även om företaget tidigare inte har ansett att uppgifterna är kommersiellt betydelsefulla.

4. Involvera hela organisationen

Att implementera dataförordningen görs inte av en enda avdelning. Försäljning, IT, juridisk expertis, produktutveckling, kundservice och ledning behöver involveras, eftersom dataförordningen påverkar kundrelationer, prissättning och till och med produktstrategier. Valfungerande projekt involverar ett team som förstår både de tekniska och affärsmässiga konsekvenserna. Detta minskar risken för att lösningarna blir begränsade eller att man glömmer kundfokus.

5. Tänk holistiskt och långsiktigt

Företaget behöver utforma sina processer så att de täcker så många nuvarande och framtida uppkopplade produkter och relaterade tjänster som möjligt. Dessutom är det nödvändigt att överväga hur datadelning och dataportabilitet kan genomföras smidigt även i framtiden.

Tillfälliga lösningar kan fungera som första hjälpen, men de kan också leda till att system måste byggas om efter några år. Långsiktig planering sparar vanligtvis kostnader och förbättrar kundupplevelsen.

6. Dra nytta av strategiska möjligheter

Dataförordningen är inte bara en utmaning när det gäller efterlevnad. Det kan öppna upp för nya affärsmodeller, t.ex. eftermarknadstjänster eller mervärdetjänster som drivs av data. Företag bör fråga sig:

- ▶ Behöver vi data?
- ▶ Kan det skapa kommersiellt värde?

Om svaret är ja är det värt att planera hur data kan utnyttjas strategiskt. Företag som ser reglering som en katalysator för innovation kan skapa en konkurrensfördel och nya intäktskällor.

7. Vem är användaren?

Baserat på erfarenheterna från dataskyddsförordningen (GDPR) antar många att användaren endast avser en privatperson. I verkligheten kan ett företag, inklusive ditt, också vara en användare i den mening som avses i dataförordningen och få tillgång till en betydande mängd data. Detta kan förändra kundrelationer och skapa nya servicemodeller och möjligheter till samarbete. Företag behöver se till att strategier, avtal och processer tar hänsyn till denna aspekt.

Så här kan du lägga upp ditt arbete

Att implementera dataförordningen framgångsrikt kräver tydliga steg och en helhetsmässig planering. Det räcker inte med en teknisk lösning – processer, avtal och samarbete inom företaget måste tas med i beräkningen:

► Kartläggning av dataflöden:

Gör en grundlig analys av vilka data som genereras, var de finns och vem som har tillgång till dem. Detta steg kan uppdaga nya produkter och tjänster som omfattas av förordningen. Ta också reda på vilka produkter ditt företag använder som kunde ge användbar information för ditt företag.

► Granska och uppdatera avtal:

Granska alla relevanta avtal, särskilt de som rör datadelning och tjänsteleverantörer. Observera att uppdatering av avtal kan kräva förhandlingar med avtalsparterna.

► Säkerställ transparens:

Skapa tydliga policyer och kommunikationsregler för att upplysa kunderna om vilka data som samlas in, hur de används och hur de kan delas. Detta är inte bara ett krav i dataförordningen utan också en konkurrensfördel.

► Utforma system för att följa dataförordningen:

Se till att apparater och system ger användarna tillgång till data – helst automatiskt så att företaget inte behöver organisera åtkomsten till data manuellt. Detta gör det möjligt för företagets personal att använda sina resurser på affärsproduktiva uppgifter i stället för att uppfylla de obligatoriska bestämmelserna i dataförordningen.

► Skydd av företagshemligheter:

Balansera transparens och sekretess. Fundera på hur du kan uppfylla kraven i dataförordningen utan att äventyra information som är kritisk för ditt företag.

► Brett organisatoriskt engagemang:

Involvera alla relevanta avdelningar – inklusive IT, juridik, försäljning, produktutveckling och ledning. Detta säkerställer att lösningarna stöder verksamheten på ett heltäckande sätt.

► Långsiktig och strategisk planering:

Undvik kortsiktiga lösningar. Utforma dina processer så att de fungerar även i framtiden och stödjer nya affärsmöjligheter.

Agera nu och blicka framåt

Även om EU för närvarande ser över lagstiftningen gällande dataekonomin och överväger ändringar i den är dataförordningen här för att stanna. Företag som agerar proaktivt minskar risken för fel och öppnar upp för nya affärsmöjligheter. Vår erfarenhet visar att ett arbete som inletts i tid, brett engagemang och stöd från en pålitlig rådgivare samt strategiskt tänkande är nyckeln till framgång. Dataförordningen är inte bara en utmaning - den är en möjlighet att stärka företagets ställning i den nya dataekonomin.

EY | Shape the future with confidence

På EY arbetar vi varje dag för att uppfylla vårt syfte "Building a better working world" och skapa långsiktigt värde för våra kunder, medarbetare och samhället i stort.

Med stöd av data och teknik bygger vi förtroende på finansmarknader och hjälper våra kunder att växa och utvecklas.

Vi samarbetar inom våra tjänsteområden revision, redovisning, affärsrådgivning, skatt, strategi och transaktioner, så att vi kan ställa bättre frågor för att hitta nya svar på de komplexa utmaningar som världen står inför i dag.

EY syftar på den globala organisationen och kan referera till ett eller flera av medlemsföretagen till Ernst & Young Global Limited som vart och ett är en separat juridisk enhet. Ernst & Young Global Limited, ett bolag registrerat i Storbritannien, tillhandahåller inte tjänster till kunder. Information om hur EY samlar och använder persondata och en beskrivning av vilka rättigheter individer har enligt dataskyddslagen finns på ey.com/privacy. Medlemsföretag inom EY tillhandahåller inte juridiska tjänster där det inte är förenligt med lokal lagstiftning. För mer information om vår organisation, besök gärna ey.com.

© 2025 EY Advisory Oy
All Rights Reserved.

Detta material har tagits fram för att ge en generell överblick och ska inte ses som professionell rådgivning. Kontakta oss gärna när du behöver rådgivning i enskilda frågor.

Kontakta oss

Tobias Björkström
Senior Manager
Senior Legal Counsel
P. +358 50 5925 666
tobias.bjorkstrom@fi.ey.com

www.ey.com/se